



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Ministerul Justiției al Republicii Moldova vs. Partidul Politic „Forța de
Alternativă și de Salvare a Moldovei”, intervenient accesoriu Comisia
Electorală Centrală

privind limitarea activității partidului politic,
împotriva hotărârii din 22 iulie 2026 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 2ra-682/26

NR. PIGD 2-25034455-01-2ra-04082026)

Dezacordul recurentului cu hotărârea instanței de judecată nu constituie un temei de casare a ei.
--

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Curtea de Apel Centru, jud. A. Panov, S. Vișcu, E. Bolocan

12 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de către Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Elena Croitor,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 martie 2025, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Partidului Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, intervenient accesoriu Comisia Electorală Centrală privind limitarea activității partidului politic pentru un termen de 6 luni.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată s-a menționat că, la 19 februarie 2025, Comisia Electorală Centrală a notificat Ministerul Justiției despre adoptarea Hotărârii nr. 3373 din 14 februarie 2025 privind prezentarea rapoartelor referitoare la gestiunea financiară a partidelor politice pentru semestrul II al anului 2024, solicitând întreprinderea măsurilor prevăzute de art. 21 alin. (2) și (3) din Legea nr. 294/2007.
3. Reclamantul a indicat că, la 21 februarie 2025, Ministerul Justiției a solicitat Partidului Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” să prezinte Comisiei Electorale Centrale, în termen de 15 zile, informațiile și actele prevăzute în Hotărârea nr. 3373 din 14 februarie 2025, precum și să informeze Ministerul despre măsurile întreprinse.
4. A relevat că, prin Hotărârea nr. 3373 din 14 februarie 2025, Comisia Electorală Centrală a constatat nerespectarea de către partid a art. 29 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 și a pct. 89 din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, întrucât raportul privind gestiunea financiară pentru semestrul II al anului 2024 nu a fost prezentat în termenul și formatul stabilite, prin intermediul SSI „Control Financiar”.
5. În acest context, a menționat că, deși partidul fusese notificat la 3 ianuarie 2025 despre obligația de a prezenta raportul până la 15 ianuarie 2025 prin intermediul SSI „Control Financiar”, acesta nu a procedat în acest mod.
6. A mai susținut că, la 15 ianuarie 2025, partidul a prezentat raportul pe suport de hârtie, contrar prevederilor legale, acesta fiind semnat doar de președintele partidului, atât în calitate de conducător, cât și de trezorer,

fapt incompatibil cu cerințele legale privind semnarea raportului de către conducător și trezorier.

7. Totodată, reclamantul a remarcat că, deși Comisia Electorală Centrală a prelungit termenul de prezentare a rapoartelor până la 20 ianuarie 2025 și a prevăzut posibilitatea acordării unui termen suplimentar în cazul unor dificultăți tehnice, partidul nu a prezentat raportul prin SSI „Control Financiar” și nici nu a notificat Comisia despre existența unor impedimente.
8. A mai explicat că, scrisoarea Ministerului Justiției nr. 09/1880 din 21 februarie 2025 a fost expediată partidului atât prin poșta electronică, cât și prin intermediul serviciului poștal național, cu aviz de confirmare a recepției.
9. A indicat că, la 6 martie 2025, partidul a expediat Ministerului Justiției o referință, semnată electronic de președintele acestuia, prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru conformare, precum și suport la deschiderea contului bancar și confirmarea unui trezorier care să semneze rapoartele financiare.
10. Reclamantul a susținut că aceste solicitări sunt nejustificate și țin de competența exclusivă a conducerii partidului, astfel încât neconformarea acestuia cu cerințele legale justifică limitarea activității partidului pentru un termen de 6 luni, în temeiul art. 21 alin. (1), (1¹) și (3) din Legea nr. 294/2007.
11. În susținerea poziției sale, a mai invocat că, potrivit art. 29 alin. (1) și (7) din Legea nr. 294/2007 și pct. 89 din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, raportul privind gestiunea financiară urmează a fi prezentat în format electronic, prin intermediul SSI „Control Financiar”, și semnat electronic atât de conducătorul, cât și de trezorierul partidului.
12. A menționat că, motivele invocate de partid în referință nu constituie excepții de la aceste norme imperative, iar desemnarea trezorierului ține de discreția partidului, Comisiei Electorale Centrale revenindu-i doar competența de a verifica întrunirea cerințelor legale de către persoana desemnată. În acest sens, a subliniat că partidul avea obligația de a întreprinde măsurile necesare pentru desemnarea unui trezorier și asigurarea gestiunii financiare și a raportării în condițiile și termenele stabilite.
13. Totodată, reclamantul a susținut că, în perioada de raportare și până la adoptarea Hotărârii CEC din 14 februarie 2025, partidul nu s-a conformat cerințelor privind prezentarea raportului prin SSI „Control Financiar”, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor Legii nr.

294/2007, neraportarea sau raportarea tardivă fiind pasibilă inclusiv de sancționare contravențională.

14. A remarcat că, potrivit anexei nr. 5 la Hotărârea CEC din 14 februarie 2025, în privința partidului a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în domeniul raportării financiare electorale.
15. A mai indicat că, anterior, partidul nu își îndeplinise nici obligația de prezentare a raportului financiar pentru primul semestru al anului 2024 prin intermediul SSI „Control Financiar”, neconformarea persistând până la adoptarea Hotărârii CEC din 14 februarie 2025.
16. În acest context, reclamantul a concluzionat că activitatea financiară a partidului are un caracter netransparent, afectând mecanismele naționale de asigurare a unui standard înalt în materie electorală și contabilă, iar aplicarea sancțiunii contravenționale nu a determinat schimbarea conduitei acestuia, ceea ce justifică limitarea activității partidului.
17. A invocat, în acest sens, art. 21 alin. (1¹) din Legea nr. 294/2007 și pct. 145 alin. (1) lit. b) din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, potrivit căroră activitatea partidului poate fi limitată în cazul nedepunerii raportului privind gestiunea financiară sau al neprezentării informațiilor necesare supravegherii și controlului finanțării în termenul și formatul stabilite de Comisia Electorală Centrală.
18. De asemenea, a menționat că partidul nu a combătut constatările Comisiei Electorale Centrale din Hotărârea nr. 3373 din 14 februarie 2025 și nu a prezentat probe care să justifice întârzierea în prezentarea rapoartelor financiare și neconformarea cu cerințele stabilite.
19. A mai indicat că, la 7 martie 2025, Comisia Electorală Centrală a informat Ministerul Justiției că partidul nu a executat, în termenul de 15 zile, solicitarea de a prezenta informațiile și actele menționate în Hotărârea nr. 3373 din 14 februarie 2025.
20. În consecință, reclamantul a susținut că, întrucât partidul nu s-a conformat solicitării Ministerului Justiției de a prezenta în termen informațiile și actele solicitate de Comisia Electorală Centrală, acțiunea privind limitarea activității partidului a fost înaintată în temeiul art. 21 alin. (1), (1¹), (2) și (3) din Legea nr. 294/2007 și art. 166–167 din Codul de procedură civilă.
21. Prin hotărârea din 22 iulie 2026 a Curții de Apel Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Justiției și s-a limitat activitatea Partidului Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” pentru un termen de 6 (șase) luni.

22. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Centru a constatat că, Comisia Electorală Centrală a notificat Ministerul Justiției cu privire la nerespectarea de către Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” a obligației de prezentare, în termenul și formatul stabilit, a raportului privind gestiunea financiară pentru semestrul II al anului 2024, solicitând întreprinderea măsurilor prevăzute de lege.
23. Instanța de fond a reținut că, partidul politic a fost notificat în repetate rânduri cu privire la obligația de a prezenta raportul financiar până la 15 ianuarie 2025, însă, la expirarea termenului, a depus raportul doar pe suport de hârtie, contrar prevederilor legale și regulamentare care impuneau depunerea acestuia în format electronic, prin intermediul SSI „Control Financiar”.
24. Raportul prezentat de partid a fost semnat de președintele acestuia atât în calitate de conducător, cât și în calitate de trezorier, fapt incompatibil cu exigențele legale privind semnarea rapoartelor financiare ale partidelor politice.
25. În continuare, deși Comisia Electorală Centrală a prelungit termenul de prezentare a rapoartelor până la 20 ianuarie 2025 și a oferit posibilitatea acordării unui termen suplimentar în cazul existenței unor dificultăți tehnice, cu condiția notificării Comisiei, partidul nu a prezentat raportul în format electronic și nici nu a informat Comisia despre existența unor impedimente.
26. Ministerul Justiției a solicitat partidului să prezinte, în termen de 15 zile, informațiile și actele indicate în Hotărârea CEC nr. 3373 din 14 februarie 2025, însă partidul nu s-a conformat acestei solicitări, limitându-se, prin referința din 6 martie 2025, la solicitarea unui termen suplimentar și a suportului pentru deschiderea unui cont bancar și desemnarea unui trezorier.
27. Curtea de Apel Centru a reținut că, solicitările formulate de partid nu justificau neexecutarea obligațiilor legale, întrucât aspectele invocate țineau de competența și responsabilitatea conducerii partidului și nu intrau în atribuțiile Ministerului Justiției.
28. Respectiv, instanța de fond a constatat că, întrucât partidul nu a remediat încălcările constatate și nu a prezentat în termen informațiile și actele solicitate de Comisia Electorală Centrală, Ministerul Justiției era îndreptățit să sesizeze instanța de judecată în temeiul art. 21 din Legea nr. 294/2007, solicitând limitarea activității partidului politic pentru un termen de 6 luni.
29. Curtea de Apel a constatat că, obligațiile și restricțiile aplicabile partidelor politice sunt prevăzute de lege într-un mod accesibil, clar și

previzibil, inclusiv în ceea ce privește condițiile și consecințele nerespectării acestora.

30. Astfel, Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” a beneficiat, atât în cadrul procedurilor administrative, cât și în cadrul controlului judiciar și al procesului civil, de garanții adecvate împotriva ingerințelor arbitrare și de respectarea principiilor legalității, egalității și contradictorialității, precum și a dreptului la un proces echitabil.
31. Deși legislația impunea prezentarea raportului privind gestiunea financiară prin intermediul SSI „Control Financiar”, semnat electronic de președintele și trezorerierul partidului, iar termenul de prezentare a fost acordat și ulterior prelungit de autoritățile competente, partidul nu și-a executat corespunzător obligațiile legale, încălcând prevederile art. 25 alin. (3) și art. 29 alin. (7) din Legea nr. 294/2007 și art. 55 alin. (3) din Codul electoral.
32. Curtea de Apel Centru a reținut că încălcările constatate și neînlăturarea acestora în termenele acordate constituie temei pentru limitarea activității partidului politic în condițiile art. 21 din Legea nr. 294/2007.
33. S-a evidențiat că, limitarea activității partidului politic pentru termenul de 6 luni este legală și proporțională, raportat la natura încălcărilor, neînlăturarea acestora în termenul acordat și comportamentul partidului în cadrul procedurilor administrative și judiciare.
34. Iar, comportamentul partidului, manifestat prin negarea și ignorarea obligațiilor legale care îi incumbă de la înființare și pe parcursul activității sale, justifică aplicarea măsurii de limitare pentru 6 luni, aceasta fiind compatibilă cu valorile democratice și principiile statului de drept.
35. Cu referire la argumentele pârâtului, care a invocat imposibilitatea obiectivă de a îndeplini cerințele stabilite și a pretins că aceste cerințe sunt formaliste, iar consecințele sunt vădit disproporționate, Colegiul civil a constatat că, pârâtul nu a prezentat, în condițiile art. 118 alin. (1) CPC, probe pertinente și concludente care să confirme existența unei imposibilități obiective de a înlătura neajunsurile constatate, iar probele administrate de reclamant infirmă susținerile pârâtului și confirmă temeinicia acțiunii (a se vedea pct. 81-104 din hotărârea Curții de Apel).
36. Curtea de Apel Centru a reținut că, argumentele pârâtului privind caracterul formalist al cerințelor și disproporționalitatea consecințelor nu îl exonerează de obligația legală de a prezenta raportul privind gestiunea financiară în condițiile prevăzute de lege.
37. Iar, argumentele referitoare la imposibilitatea desemnării trezorerierului se întemeiază pe o interpretare eronată a legii, întrucât desemnarea trezorerierului constituie prerogativa exclusivă a partidului politic.

38. În continuare s-a menționat că, desemnarea trezorerului ține exclusiv de autonomia internă a partidului politic, iar, în temeiul art. 3 alin. (4) din Legea privind partidele politice, Comisia Electorală Centrală, Ministerul Justiției sau alte autorități nu sunt în drept să intervină în această materie, competența CEC limitându-se la verificarea îndeplinirii de către persoana desemnată a cerințelor legale.
39. Curtea de Apel Centru a constatat că, obligațiile privind deschiderea contului bancar, desemnarea trezorerului și prezentarea electronică a rapoartelor financiare urmăresc asigurarea transparenței finanțării partidelor politice și permit autorităților competente să verifice legalitatea gestionării resurselor financiare, prevenind exercitarea frauduloasă a drepturilor și contribuind la menținerea partidelor politice ca instituții democratice ale statului de drept.
40. Colegiul civil a reținut că, în perioada de raportare instituită de Comisia Electorală Centrală și emiterea Hotărârii din 14 februarie 2025, Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, nu s-a conformat cerințelor instituite de Comisia Electorală Centrală, privind asigurarea raportării prin intermediul sistemului de raportare electronică SSI „Control Financiar”, încălcând nemijlocit prevederile art. 31² alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 294/2007, privind gestiunea financiară a partidelor politice.
41. În acest context, deoarece neraportarea sau raportarea tardivă privind prezentarea rapoartelor financiare se sancționează contravențional, în condițiile art. 48¹ Cod Contravențional al RM, potrivit Anexei nr. 5 a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale din 14 februarie 2025, în privința Partidului Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în domeniul raportării financiare electorale.
42. Aspectul tragerii partidului politic la răspundere contravențională pentru încălcarea acestor obligații este relevant și confirmă inclusiv faptul că, fiind conștient de natura încălcărilor admise, de faptul tragerii sale la răspundere contravențională, partidul politic, în continuare, ignoră cerințele legale impuse într-un stat de drept, desconsiderând valorile democratice, fapte care contravin nemijlocit scopului declarat de partidul politic la înființarea sa pe teritoriul Republicii Moldova.
43. În continuare, Colegiul civil a reținut că, Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, având obligația de a prezenta raportul financiar pentru perioada primului semestru a anului 2024, prin intermediul sistemului de raportare SSI „Control Financiar” nu s-a conformat cerințelor date nici până la adoptarea Hotărârii din 14 februarie 2025 (a se vedea pct. 7 din Hotărârea CEC din 14 februarie

2025), precum nici nu a prezentat dovada înlăturării încălcărilor admise nici până la judecarea cauzei civile în fond.

44. Curtea de Apel Centru a notat că, Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” a recunoscut faptele imputate atât în procedura administrativă, cât și în procesul judiciar, însă a apreciat în mod eronat că acțiunile și inacțiunile sale sunt justificate și îl exonerează de răspunderea legală.
45. Instanța a apreciat că, argumentele privind caracterul formal și discriminatoriu al cerințelor impuse de autorități sunt neîntemeiate, iar măsuri similare au fost aplicate și altor partide politice care nu și-au respectat obligațiile de raportare financiară.
46. Curtea de Apel Centru a reținut că, până la examinarea cauzei în fond, partidul nu a prezentat dovezi privind înlăturarea încălcărilor, astfel încât măsurile mai puțin restrictive nu ar fi suficiente pentru atingerea scopului urmărit, iar limitarea activității pentru 6 luni este aptă să asigure respectarea principiilor legalității.
47. Instanța de fond a constatat că, încălcările obligațiilor de raportare financiară au avut un caracter repetat, fiind constatate de CEC și pentru primul și al doilea semestru al anului 2025, precum și pentru întregul an 2025, fapt ce a determinat sesizarea repetată a Ministerului Justiției.
48. Astfel, prin acțiunile și inacțiunile sale, partidul a încălcat în mod repetat obligațiile legale privind gestiunea și raportarea financiară, afectând mecanismele naționale de asigurare a standardelor în materie electorală și contabilă și contravenind valorilor democratice.
49. Iar, limitarea activității partidului pentru 6 luni constituie o măsură legală, necesară și proporțională cu gravitatea și caracterul repetat al încălcărilor, în condițiile în care partidul nu a întreprins măsuri eficiente pentru înlăturarea acestora.
50. Curtea de Apel Centru a reținut că, dreptul de asociere în partide politice nu este absolut și poate fi supus unor restrângeri în condițiile art. 54 alin. (2) din Constituție, iar măsura prevăzută de art. 21 din Legea privind partidele politice reprezintă o ingerință prevăzută de lege, care urmărește un scop legitim și este necesară și proporțională în raport cu situația constatată.
51. Instanța de fond a concluzionat că, probele administrate confirmă în mod suficient încălcările admise de partid și, având în vedere obligația partidelor politice de a respecta principiile statului de drept, valorile democratice și pluralismul politic, a admis cererea Ministerului Justiției și a dispus limitarea activității Partidului Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” pentru un termen de 6 luni.

52. La 04 august 2026, Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” a depus cerere de recurs împotriva hotărârii din 22 iulie 2026 a Curții de Apel Centru, prin care s-a solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.
53. În motivarea recursului s-a menționat că, instanța nu a delimitat neprezentarea raportului financiar de nerespectarea modalității electronice de depunere, întrucât raportul pentru semestrul II al anului 2024 a fost prezentat pe suport de hârtie la 15 ianuarie 2025, fără ca veridicitatea sau caracterul fraudulos al acestuia să fie contestat.
54. Recurentul a susținut că instanța a calificat în mod nejustificat o abatere formală și remediabilă drept o conduită contrară valorilor democratice, fără a demonstra existența unui prejudiciu concret pentru pluralismul politic, procesul electoral sau ordinea constituțională și fără a aplica prevederile art. 21 alin. (8) din Legea privind partidele politice referitoare la încălcările minore.
55. Recurentul a invocat că instanța a ignorat caracterul obiectiv al dificultăților de conformare, determinate de necesitatea existenței unui trezorer confirmat, a semnăturilor electronice și a infrastructurii bancare pentru utilizarea SSI „Control Financiar”, deși partidul a informat autoritățile despre aceste impedimente și a solicitat un termen suplimentar și sprijin pentru remedierea lor.
56. Recurentul a susținut că hotărârea este contradictorie, întrucât, deși face referire la obligația băncilor de a deschide conturi pentru partidele politice în termen de trei zile, nu examinează susținerile privind refuzurile bancare, transferând în mod nejustificat toate consecințele asupra partidului.
57. Recurentul a invocat faptul că instanța a interpretat în mod excesiv interdicția imixtiunii în activitatea internă a partidelor, pentru a exonera autoritățile de orice obligație de cooperare, deși verificarea refuzurilor bancare, asigurarea accesului la mecanismele legale și acordarea asistenței tehnice nu echivalează cu desemnarea trezorerului în locul partidului.
58. Recurentul a susținut că instanța a acordat hotărârilor CEC și procesului-verbal contravențional o valoare probantă excesivă, fără a efectua un control judiciar independent asupra faptelor și fără a motiva de ce sancțiunea contravențională și celelalte măsuri aplicate nu erau suficiente pentru atingerea scopului urmărit.
59. A mai invocat faptul că, actele CEC din 19 iulie 2025, 20 ianuarie 2026 și 3 aprilie 2026, emise ulterior sesizării instanței, au fost utilizate pentru agravarea situației sale și justificarea limitării activității pentru 6

luni, deși acestea nu au făcut obiectul procedurii prealabile și al acțiunii înaintate la 11 martie 2025.

60. A susținut că, instanța a inversat sarcina probei, deducând lipsa unei imposibilități obiective din faptul că partidul nu ar fi prezentat dovezi pentru fiecare tentativă de angajare a unui trezorier sau pentru fiecare refuz bancar, deși revenea Ministerului Justiției sarcina de a demonstra întrunirea condițiilor care justifică ingerința în dreptul de asociere.
61. Recurentul a susținut că, testul de proporționalitate a fost unul formal, instanța neanalizând în concret aptitudinea măsurii de a remedia problema raportării financiare, existența unor măsuri alternative mai puțin restrictive, echilibrul dintre interesul public și consecințele asupra activității politice și nici justificarea concretă a termenului de 6 luni.
62. Recurentul a mai invocat faptul că instanța nu a examinat efectul cumulativ al măsurilor aplicate în privința partidului, inclusiv limitarea activității prin măsura asiguratorie în dosarul nr. 2-13/25 și dizolvarea partidului în cauza privind pretinsa succesiune, pronunțată în aceeași zi, și nu a justificat utilitatea distinctă și necesitatea aplicării suplimentare a limitării activității pentru termenul de 6 luni.
63. În drept, s-au invocat prevederile art. 10 și 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, art. 1 alin. (3), art. 5, art. 16, art. 20, art. 23, art. 32, art. 38, art. 40, art. 41 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova, art. 21, art. 25, art. 29 și art. 31² din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, art. 432 alin. (1) lit. b) și e), art. 436, art. 437, art. 442, art. 444 și art. 445 din Codul de procedură civilă.
64. Pe parcurs, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat.
65. La 07 august 2026, Ministerul Justiției a depus în adresa Curții Supreme de Justiție referința, prin care s-a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.
66. Totodată, la 11 august 2026, Comisia Electorală Centrală a depus în adresa Curții Supreme de Justiție referința, prin care s-a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

67. Art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.”

68. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

69. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

70. Art. 433 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.”

71. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

72. Art. 21 alin. (4) din Legea nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice:

„(4) Hotărârea judecătorească privind limitarea activității partidului politic este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs în termen de 10 zile. Cererea de recurs se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile. În cazul limitării activității partidului politic prin hotărâre judecătorească, Ministerul Justiției solicită Agenției Servicii Publice să noteze în Registrul de stat al persoanelor juridice faptul respectiv.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

73. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de către Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” a fost înaintat în termen. Or, hotărârea integrală din 22 iulie 2026 a Curții de Apel Centru, i-a fost comunicată avocatului recurentului la 31 iulie 2026, iar cererea de recurs a fost depusă la 04 august 2026, adică în interiorul termenului de 10 zile, prevăzut de art. 21 alin. (4) din Legea nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice.

74. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

75. Astfel, procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.
76. Completul de judecată notează că, în temeiul art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 21 alin. (4) din Legea nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice, judecând recursul declarat împotriva hotărârii Curții de Apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.
77. Potrivit art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă dacă este vădit neîntemeiată.
78. Această normă oferă Curții o prerogativă de filtrare a recursurilor care nu conțin o motivare suficientă în drept, nefiind apte să declanșeze un control de legalitate în sensul art. 432 din Codul de procedură civilă.
79. Într-o apreciere particulară a motivelor de recurs, Completul constată că acestea nu întrunesc exigențele unei motivări conforme cu cerințele legale, întrucât exprimă în esență dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel, fără a invoca sau demonstra încălcări veritabile ale normelor de drept material sau procesual.
80. Referitor la art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, consolidarea sau schimbarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, recurentul nu identifică o problemă de drept asupra căreia Curtea Supremă de Justiție ar fi chemată să-și revizuiască ori să-și unifice practica. Criticile se axează pe particularități factuale ale speței și nu descriu interpretări divergente ale normelor de drept, în cazurile similare.
81. Într-o altă ordine de idei Curtea Supremă de Justiție menționează că, în sensul prevederilor lit. e) art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, noțiunea de hotărâre arbitrară ori de apreciere vădit nerezonabilă a probelor urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.
82. Pentru a elucida înțelesul textului „hotărâre arbitrară” din art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Ballıktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie

judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

83. Subsidiar, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.
84. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.
85. În ceea ce privește critica referitoare la o pretinsă apreciere arbitrară a probelor, art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța constată că probatoriul a fost analizat de instanța de fond în mod complet și motivat. Simpla reiterare sau reformulare a propriei versiuni asupra faptelor nu echivalează cu o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.
86. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.
87. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de către Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” conține obiecții de fapt și de drept similare circumstanțelor expuse în fața instanței de fond, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în modul corespunzător, iar în rezultat respinse.
88. Astfel, Curtea de Apel Centru a reținut în mod întemeiat că obligația legală nu se limitează la prezentarea fizică a informației financiare, ci presupune respectarea termenului, formatului și modalității de raportare stabilite de lege. Depunerea raportului pe suport de hârtie nu echivalează cu executarea obligației legale, cât timp cadrul normativ

impunea transmiterea acestuia prin SSI „Control Financiar”, iar partidul a fost informat în prealabil despre această obligație.

89. Subsecvent, este nefondat argumentul recurentului privind caracterul pur formal al încălcării, întrucât obligația de raportare electronică urmărește asigurarea transparenței finanțării partidelor politice și exercitarea efectivă a controlului financiar de către autoritățile competente. Prin urmare, nerespectarea modalității legale de raportare nu poate fi calificată drept o simplă neregularitate lipsită de relevanță juridică.
90. Este neîntemeiată susținerea privind lipsa unui prejudiciu concret, întrucât aplicarea măsurii prevăzute de art. 21 din Legea privind partidele politice nu este condiționată de producerea unui prejudiciu material sau de demonstrarea unei fraude efective, fiind suficientă constatarea încălcării obligațiilor legale în condițiile stabilite de lege. Totodată, instanța de fond a apreciat încălcările prin prisma scopului legitim al reglementării privind transparența finanțării partidelor politice.
91. Nu poate fi reținut nici argumentul privind imposibilitatea obiectivă de conformare, întrucât partidul a beneficiat de termene succesive pentru remedierea situației și de posibilitatea de a informa CEC despre eventualele dificultăți tehnice, însă nu a prezentat raportul în formatul impus și nici nu a notificat autoritatea despre existența unor impedimente în termenul acordat.
92. Este nefondată critica referitoare la necesitatea unui trezorier și a infrastructurii bancare, întrucât organizarea activității financiare interne și desemnarea trezorierului țin de responsabilitatea exclusivă a partidului. În mod corect, instanța de fond a reținut că autoritățile publice nu puteau desemna trezorierul în locul partidului, iar lipsa acestuia nu poate constitui un motiv de exonerare de la obligațiile legale de raportare.
93. Totodată, nu se confirmă pretinsa contradicție a hotărârii privind obligația băncilor de deschidere a contului, întrucât obligația eventuală a instituțiilor bancare nu înlătură obligațiile proprii ale partidului privind organizarea gestiunii financiare și desemnarea persoanelor responsabile. Or, recurentul nu a demonstrat că eventualele dificultăți bancare au făcut obiectiv imposibilă executarea obligațiilor și că acestea au fost comunicate autorităților în modul prevăzut.
94. Este neîntemeiată și critica privind valoarea probatorie acordată actelor CEC, întrucât instanța nu s-a întemeiat exclusiv pe aceste acte, ci a examinat ansamblul probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv notificările transmise partidului, raportul prezentat pe suport de hârtie,

lipsa raportării electronice și neînlăturarea încălcărilor în termenul acordat.

95. Nu poate fi reținută nici critica privind valorificarea actelor CEC ulterioare, în măsura în care acestea au fost avute luate în considerație pentru aprecierea comportamentului ulterior al partidului și a caracterului repetat al încălcărilor, iar nu pentru a crea retroactiv temeiul juridic al răspunderii pentru fapta care a constituit obiectul acțiunii. Aceste circumstanțe sunt relevante pentru aprecierea proporționalității măsurii și a eficienței unor sancțiuni mai puțin restrictive.
96. Este nefondată interpretarea art. 123 alin. (6) CPC propusă de recurent, întrucât instanța nu a dedus automat recunoașterea culpei sau a proporționalității sancțiunii din recunoașterea faptului material, ci a apreciat această împrejurare împreună cu celelalte probe administrate. Recunoașterea neprezentării raportului prin SSI „Control Financiar” confirmă, în orice caz, existența faptului material relevant pentru soluționarea cauzei.
97. Nu se confirmă pretinsa inversare a sarcinii probei, deoarece Ministerul Justiției a demonstrat circumstanțele care justificau sesizarea instanței, inclusiv încălcarea obligațiilor de raportare și neexecutarea acestora în termenul acordat. În aceste condiții, revenea partidului sarcina de a dovedi circumstanțele de fapt invocate în apărare, inclusiv pretinsa imposibilitate obiectivă de conformare, în condițiile art. 118 CPC.
98. Este neîntemeiată și critica privind caracterul declarativ al testului de proporționalitate, întrucât instanța de fond a analizat natura încălcărilor, termenele acordate partidului, caracterul repetat al neexecutării și lipsa unor măsuri eficiente pentru înlăturarea încălcărilor. În aceste condiții, a concluzionat că măsuri mai puțin restrictive nu ar fi suficiente pentru atingerea scopului urmărit, iar termenul de 6 luni este proporțional cu circumstanțele constatate.
99. Nu poate fi reținută critica privind aplicarea în timp a art. 21 din Legea privind partidele politice, atât timp cât măsura dispusă de instanță a fost întemeiată pe cadrul legal aplicabil raportului juridic dedus judecății, iar menționarea unor reglementări ulterioare sau a unor circumstanțe survenite ulterior nu schimbă temeiul juridic al încălcării constatate.
100. Prin urmare, nu poate fi reținut argumentul privind efectul cumulativ al altor măsuri, întrucât legalitatea și necesitatea măsurii de limitare a activității trebuie apreciate în raport cu temeiul juridic și circumstanțele specifice ale prezentei cauze. Existența altor proceduri sau măsuri juridice nu înlătură, prin ea însăși, încălcările constatate în materia raportării financiare și nici nu demonstrează lipsa utilității măsurii dispuse în prezenta cauză.

101. La caz nu se identifică nici o eroare manifestă sau arbitrară în examinarea probelor, iar recurentul nu demonstrează caracterul determinant al presupusei erori asupra soluției adoptate.
102. Completul menționează că, în cazul din speță circumstanțele cauzei au fost analizate și apreciate de către instanța de fond în modul corespunzător, care nu au fost combătute de către Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” în cerere de recurs.
103. Așadar, recursul nu tinde să declanșeze un control de legalitate veritabil, ci exprimă o nemulțumire subiectivă față de soluția instanței ierarhic inferioare, camuflând obiecțiile de fond, în argumente formale de procedură.
104. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” împotriva hotărârii din 22 iulie 2026 a Curții de Apel Centru.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Ion Munteanu